Några exempel på hur myndigheter och media behandlat Hågastudien – i sin avsaknad av faktiska data.

Socialstyrelsen skrev i sina preliminära rekommendationer om behandling av missbruk den 24 mars i år:

> "Vid amfetaminberoende och samtidig adhd kan *metylfenidat* användas för att behandla amfetaminberoendet, eftersom det *tycks ha effekt på drogfrihet*." [Kursivt här]
> http://www.socialstyrelsen.se/Lists/Artikelkatalog/Attachments/19405/2014-3-24.pdf sidan 44

En förfrågan till Socialstyrelsens projektledare Monica Branting om vilka studier som legat till grund för den remarkabla slutsatsen får till svar att det är Hågastudien: "Konstenius, M, Jayaram-Lindstrom, N, Guterstam, J, Beck, O, Philips, B, Franck, J. Methylphenidate for attention deficit hyperactivity disorder and drug relapse in criminal offenders with substance dependence: a 24-week randomized placebo-controlled trial. Addiction (Abingdon, England). 2013." (Och en annan liknande mindre studie av Konstenius/Franck, som till och med av författarna angavs som misslyckad.)

En följdfråga till Branting om vilka data den inkallade experten, Jonas Berge vid Lunds universitet, haft tillgång till får som svar: *"Vår expert hade inga andra underlag att utgå ifrån än de två publicerade vetenskapliga artiklar som refererades i det dokument jag skickade till dig."*

Så gick det alltså till när Socialstyrelsen kom fram till att metylfenidat "tycks ha effekt på drogfrihet" för amfetaminmissbrukare.

Kriminalvården (Lena Lundholm) gav i mars ut rapporten ADHD i Kriminalvården. Där får vi om Hågastudien på sidan 20 veta att denna visat: "Signifikant lägre återfall i missbruk i behandlingsgruppen." http://www.kriminalvarden.se/upload/Informationsmaterial/adhd_slutrapport.pdf Vi får också veta (s. 27): "Konstenius och kollegor [fann] i en randomiserad kontrollerad dubbelblind prövning att kriminella med ett amfetaminberoende som fick aktiv substans i lägre utsträckning återföll i missbruk (Konstenius et al., 2013)." Lundholm hade inte tillgång till faktiska data i studien. Vid förfrågan visade det sig att Lundholm inte heller läst, eller ens kände till, att europeiska läkemedelsmyndigheters utredning av Concerta, kom fram till att läkemedelsbolaget Janssens studier visat att preparatet inte hade någon positiv effekt (längre än fem veckor) med många allvarliga skadeverkningar.

Svensk förening för Beroendemedicin för den 3 november 2013 ut PR-budskapet om Hågastudien med rubriken "Dubbel dos gav effekt" (borta är allt vi hört under ett decennium om att metylfenidat skrivs ut i så säker 'liten, liten dos'). Vi får till och med veta: "En *drogfrihet* för denna grupp ger också positiva samhälleliga vinster emedan *drogfrihet* efter frigivningen också minskar återfall i kriminalitet." [Kursivt här.]
Vi kan väl lugnt dra slutsatsen att författaren till detta inte hade tillgång till några underlag om de faktiska resultaten i studien. http://www.svenskberoendemedicin.se/post/ADHD-patienter-med-beroende-far-farmakologisk-hjalp.aspx

Dagens Juridik berättar 14 oktober 2013 också historien om hur just "*höjd dos* ADHD-medicin minskar återfallen för missbrukare" [Kursivt här]. Inga kritiska perspektiv anläggs; dock går man inte så långt att man nämner "drogfrihet" i sammanhanget.
http://www.dagensjuridik.se/2013/10/hojd-dos-adhd-medicin-minskar-aterfallen-missbrukare-ny-studie-fran-karolinska-institutet

accent (IOGT) Sveriges största tidning om droger och nykterhet förmedlar också den 14 oktober 2013, helt utan kritiska perspektiv, TT-budskapet om Hågastudiens föregivna resultat, i en artikel med namnet "Färre återfall med ADHD-medicin" http://www.accentmagasin.se/missbruk/farre-aterfall-med-adhd-medicin/

Göteborgsposten och SvD ger samma artikel den underbara rubriken "ADHD-läkemedel i stället för droger" http://www.gp.se/nyheter/sverige/1.2128944-adhd-lakemedel-i-stallet-for-droger
http://www.svd.se/nyheter/inrikes/adhd-lakemedel-i-stallet-for-droger_8614044.svd